

[Holger Eriksen.]

naturligvis må man i udvalget se på, om de nye grænser i alle tilfælde er de rigtige.

Et kardinalpunkt for alle partier har det altid været, at så mange vælgere som muligt får lejlighed til at afgive stemme. Som et led i disse bestræbelser har man indført begrebet brevstemmer. Dette begreb foreslås nu udvidet på to måder, dels ved at man ikke længere behøver at være bortrejst på valgdagen for at kunne afgive stemme i forvejen, dels derved at man nu får adgang til at stemme på den måde i hele 3 uger før valget.

Hvad det første angår, hilser jeg det med glæde ud fra et bestemt synspunkt. Skal man indlægges på et hospital og tilfældet ikke er akut, bliver man som regel adviseret om indlæggelsen og indlæggelsesdatoen temmelig lang tid i forvejen. Dette bevirker, at en person, der vil være på hospital valgdagen, kan stemme i forvejen, hvis vedkommende bor i en anden kommune end den, hvor hospitalet er beliggende. Hvis derimod hospitalet ligger i samme kommune som den, hvor han har sin bolig, har han ikke hidtil kunnet anvende denne ret. Dette var naturligvis udtryk for en diskriminering, som måtte forsvinde, og de to ændringer, som nu er foreslået, vil medføre, at den forsvinder.

Men sagen har også en anden side. Der er en risiko for, at et stort og stigende antal vælgere vil foretrække at stemme i forvejen. Det vil nødvendiggøre et omfattende administrationsapparat, og det vil gøre det vanskeligt at få brevstemmerne optalt og afkrydset på valglisten, før selve valgbehandlingen begynder. Måske burde man derfor begrænse retten til at stemme i forvejen til bortrejste personer og sådanne vælgere, der var alvorligt hindret i at møde på valgstedet valgdagen. Den omstændighed, at fruén havde sit ugentlige bridgeparti om tirsdagen, skulle således ikke i sig selv være nok til, at vedkommende kunne benytte lejligheden til at stemme på et tidligere tidspunkt.

Hvad angår udvidelsen af afstemningstiden til 3 uger, er den også i sig selv meget tiltalende. Man må blot være klar over, at man ved denne bestemmelse samt ved bestemmelsen om, at folketingets formand senest 3 uger før valget skal give oplysning

om de eksisterende partier, udvider fristen i forbindelse med en folketingsopløsning til ca. 4 uger, mens den tidligere var antaget kun at være på 2 mellemliggende søndage. Lad os gå ud fra, at en regering kommer i mindretal ved en afstemning en fredag. Om lørdagen beslutter den sig til, at den vil besvare dette med at udskrive valg og opløse folketinget. Først om tirsdagen kan folketingets formand give oplysning om partiernes antal. Valg kan derefter først udskrives til den fjerde tirsdag derefter. Statsministerens ret til at foretage folketingsopløsning, som man under forfatningsforhandlingerne var så ivrig for at bevare, bliver derved betydeligt indskrænket, ja, i visse situationer, hvor vigtig lovgivning presser på, bliver den praktisk talt umuliggjort.

Et andet lille spørgsmål må jeg også nævne, nemlig opretholdelsen af bestemmelsen om, at stemmeafgivningen ikke må slutte før kl. 21 i købstæder og bymæssigt bebyggede områder. Det er sagt til mig fra alle sider, hvor jeg har haft lejlighed til at undersøge forholdene, at mellem kl. 20 og 21 melder sig kun sådanne vælgere, sådanne efternølere, som lige så godt kunne være kommet inden kl. 20. Jeg forstår derfor ikke bestemmelsen, og jeg håber på, at der må kunne skabes enighed om, at vi nu er kommet dertil, at vi uden risiko kan slutte valgbehandlingen kl. 20 alle steder, naturligvis under forudsætning af, at der ikke befinder sig vælgere i valglokalet.

Vi havde ved sidste valg et ikke før indtruffet tilfælde, nemlig at 2 kandidater fra samme parti, men i to forskellige amter stod lige i stemmetal. Indenrigsministeriet foretog dengang en lodtrækning. Denne handling var næppe lovhjemlet, men den var yderst fornuftig, og det er derfor rimeligt, at lodtrækning nu bliver stadfæstet i loven. Spørgsmålet er imidlertid, om det er tilstrækkeligt. I det nævnte tilfælde forelå der ingen klage. Alligevel indkaldte udvalget alle stemmesedler afgivet for partiet i de to amter. Det afstod ganske vist fra at tælle dem, men det foretog en selvstændig vurdering af, om stemmesedler burde kasseres eller godkendes. Udvalget var i sin ubetingede ret til denne handling, eftersom det er folketinget og det alene, som skal godkende mandaterne. Men nu er det, jeg